

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 376/2021
07.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душана Сакића, поднетом против правноснажних решења Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-567/20 од 28.12.2020. године и Кж2-101/21 од 04.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 07.04.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душана Сакића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-567/20 од 28.12.2020. године и Кж2-101/21 од 04.03.2021. године и предмет враћа Апелационом суду у Крагујевцу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-567/20 од 28.12.2020. године одређено је да се окривљеном АА досуђују трошкови кривичног поступка у износу од 204.750,00 динара, те је наложено рачуноводству Апелационог суда у Крагујевцу да наведени новчани износ исплати из буџетских средстава суда браниоцу окривљеног АА - адвокату Душану Сакићу на име награде и нужних издатака, а на означени текући рачун у року од 60 дана од дана правноснажности одлуке.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Кж2-101/21 од 04.03.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Душана Сакића изјављена против решења Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-567/20 од 28.12.2020. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Душан Сакић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 261. став 1, члана 261. став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд уважи као основан поднети

захтев, те да укине правноснажна решења Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-567/20 од 28.12.2020. године и Кж2-101/21 од 04.03.2021. године и предмет врати том суду на поновну одлуку, са налогом да се окривљеном АА, поред већ досуђеног износа од 204.750,00 динара, досуди још и износ од 57.000,00 динара по свим основима на име приступа на јавну седницу одржану дана 23.01.2020. године у Апелационом суду у Крагујевцу и износ од 45.000,00 динара на име састављања од стране браниоца жалбе изјављене против првостепеног решења Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-567/20 од 28.12.2020. године.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима Апелационог суда у Крагујевцу учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП на штету окривљеног, обзиром да су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1, члана 261. став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је пресудом Вишег суда у Краљеву 1К.9/20 од 06.07.2020. године окривљени АА на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, те је на основу члана 535. став 1. ЗКП одузета опојна дрога канабис нето масе 71,61 грам и одлучено је да трошкови проузроковани вођењем кривичног поступка, а о којима ће се донети посебно решење, падају на терет буџетских средстава суда. Наведена пресуда је потврђена од стране Апелационог суда у Крагујевцу пресудом КЖ1-567/20 од 28.12.2020. године. Након тога, окривљени је преко браниоца - адвоката Душана Сакића поднео Апелационом суду у Крагујевцу захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 264.000,00 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за приступ на седницу већа Апелационог суда у Крагујевцу дана 23.01.2020. године, као и трошкове на име нужних издатака браниоца за превоз сопственим возилом на релацији Краљево-Крагујевац-Краљево у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру и за одсуствовање из адвокатске канцеларије дана 23.01.2020. године, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка Апелациони суд у Крагујевцу је побијаним првостепеним решењем окривљеном АА досудио трошкове кривичног поступка у укупном износу од 204.750,00 динара, детаљно наводећи за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запређене казне за кривично дело за које је вођен поступак против окривљеног, као и нужни издаци везано за трошкове превоза браниоца окривљеног сопственим

возилом и за одсуствовање из адвокатске канцеларије, при чему је у образложењу првостепеног решења наведено да окривљеном нису признати трошкови на име награде браниоцу за присуствовање одржаној седници Апелационог суда у Крагујевцу од 23.01.2020. године, као и трошкови превоза браниоца окривљеног за долазак на ту седницу и за одсуствовање из канцеларије тог дана. Другостепено веће Апелационог суда у Крагујевцу је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, а у којој су поред непризнатих трошкова кривичног поступка захтевани и трошкови на име награде браниоцу за састављање жалбе на првостепено решење, одбило жалбу као неосновану, налазећи да окривљеном првостепеним решењем правилно нису признати трошкови кривичног поступка на име награде браниоцу за присуствовање седници Апелационог суда у Крагујевцу дана 23.01.2020. године и трошкови за долазак сопственим возилом на исту и за одсуствовање из канцеларије тог дана.

У образложењима побијаних решења, Апелациони суд у Крагујевцу је као разлоге за свој став да окривљеном не досуди наведене трошкове кривичног поступка навео да како је у време подношења жалбе на пресуду Вишег суда у Краљеву 1К-7/19 од 18.11.2019. године и време одржавања јавне седнице већа пред Апелационим судом у Крагујевцу дана 23.01.2020. године на којој се одлучивало о поднетој жалби, браниоцу окривљеног била позната висина трошкова на име присуствовања одржаној седници већа 23.01.2020. године, као и висина трошкова превоза за долазак на ту седницу и на име одсуствовања из канцеларије тог дана, по Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, те како бранилац окривљеног захтев за накнаду ових трошкова није истакао у поднетом правном леку, нити је наведени захтев поставио на јавној седници пред другостепеним судом којој је присуствовао дана 23.01.2020. године, то нису испуњени услови из одредбе члана 262. став 2. ЗКП да се о тим трошковима одлучи посебним решењем и да се исти досуде окривљеном.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 2. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/2012 од 24.12.2012.године) (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) прописано је да су странка или надлежни орган, дужни да адвокату плате и награду и накнаду трошкова, док је одредбом Тарифног броја 3. став 1. исте Тарифе прописано да за сваки одржани главни претрес или седницу већа којима је присуствовао, адвокату припада награда из Тарифног броја 1.

Одредбом члана 8. исте Тарифе прописано је да адвокату припада накнада за стварне трошкове који су били потребни за обављање поверених му послова. Одредбом члана 9. исте Тарифе, између осталог, прописано је да за обављање послова изван

седишта адвокатске канцеларије, адвокату припада накнада за превоз и то тачком 3) за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру, као и тачком 5) накнада за одсуствовање из адвокатске канцеларије у висини од 50 поена за сваки започети сат, а највише 10 сати дневно.

Тарифним бројем 4. Адвокатске тарифе у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Апелационог суда у Крагујевцу на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези одредаба Тарифног броја 3. став 1, члана 9. тачка 3) и 5) и Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе. Ово са разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за приступ на седницу већа одржану пред Апелационим судом у Крагујевцу дана 23.01.2020. године и за састављање жалбе на побијано првостепено решење о трошковима кривичног поступка, као и право на накнаду трошкова на име нужних издатака браниоца за превоз сопственим возилом на релацији Краљево-Крагујевац-Краљево у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру и за одсуствовање из адвокатске канцеларије дана 23.01.2020. године, а који трошкови, с обзиром на то да је окривљени правноснажно ослобођен од оптужбе, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да ове трошкове сноси сам окривљени.

Пре свега, окривљени сходно одредбама Тарифног броја 3. став 1. Адвокатске тарифе има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за приступ на седницу већа Апелационог суда у Крагујевцу дана 23.01.2020. године, обзиром да из списка предмета и то решења Апелационог суда у Крагујевцу КЖ1-5/20 од 23.01.2020. године, којим је укинута прва првостепена пресуда Вишег суда у Краљеву 1К-7/19 од 18.11.2019. године, произилази да је седници од 23.01.2020. године присуствовао бранилац окривљеног - адвокат Душан Сакић. Имајући у виду наведено, те имајући у виду да су сходно одредби члана 261. став 1. ЗКП трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, а како у конкретном случају пред Апелационим судом у Крагујевцу на седници већа одржаној дана 23.01.2020. године предметни кривични поступак није правноснажно окончан, већ је дошло до укидања прве првостепене пресуде и враћања предмета Вишем суду у Краљеву на поновни поступак и одлучивање, дакле како суду правног лека дана 23.01.2020. године није био познат коначни исход кривичног поступка и како он доносећи одлуку поводом жалбе није могао донети и одлуку о дужности плаћања трошкова који настану код тог суда, обзиром да се одлука о трошковима доноси с обзиром на то да ли је реч о осуђујућој, ослобађајућој или одбијајућој пресуди или решењу о обустави поступка, то је, по налажењу Врховног касационог суда, неправилан закључак Апелационог суда у Крагујевцу изнет у побијаним решењима да је бранилац окривљеног морао да у изјављеној жалби на прву првостепену пресуду или најкасније на јавној седници другостепеног суда одржаној дана 23.01.2020. године

определи висину трошкова на име присуствовања тој одржаној седници већа и на име превоза браниоца окривљеног за долазак на ту седницу и за одсуствовање из канцеларије тог дана, а у складу са важећом Адвокатском тарифом. Наиме, како су наведени трошкови настали пре судом правног лека у току трајања јединственог кривичног поступка везано за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, а у погледу ког је окривљени ослобођен од оптужбе, то је суд правног лека требало да о истима одлучи у поновљеном поступку, узимајући у обзир исход поновљеног поступка.

Поред тога, окривљени сходно одредбама члана 9. тачка 3) и 5) Адвокатске тарифе има право и на накнаду стварних трошкова које је имао његов бранилац за обављање поверених му послова изван седишта адвокатске канцеларије (накнада за превоз сопственим возилом на релацији Краљево-Крагујевац-Краљево у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру и накнада за одсуствовање из адвокатске канцеларије) дана 23.01.2020. године када је приступио на јавну седницу одржану пред Апелационим судом у Крагујевцу, будући да је неспорно да је седиште адвокатске канцеларије браниоца окривљеног - адвоката Душана Сакића у Краљеву и да је бранилац окривљеног у предметном поступку дана 23.01.2020. године приступио у Апелациони суд у Крагујевцу на јавну седницу.

Осим тога, по налажењу Врховног касационог суда, како награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, а жалба на решење о трошковима кривичног поступка у конкретном случају спада у остале поднеске у кривичном поступку, обзиром да представља поднесак у ширем смислу, то окривљени сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе (који је напред цитиран) има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање жалбе на решење о трошковима кривичног поступка.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Душана Сакића, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Апелационог суда у Крагујевцу, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди. У поновном поступку суд ће имати у виду све примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и с тим у вези утврдити висину награде и нужних издатака браниоца окривљеног у овом кривичном поступку, а у складу са одредбама Законика о кривичном поступку и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић